

Kedves Kertbarátnők, tisztelt Kertbarátok!

2023. évi 5. felhívás

„Gombásan” indul a 2023. év, írtam az előző felhívásban. Az előző hét alapján úgy tűnik, hogy így is folytatódik. A hidegtől senyvedő növényeket könnyen megfertőzhetik a hűvös, esős időjárást kedvelő gombák.

► Ez az időjárás mindenben kedvez a **varasodás kezdeti fertőzésének is**. A fa alól a fertőzött levelekről, de a fertőzött vesszőkről is indíthatja a támadását a gomba, a körte és az alma esetében is. Az elmúlt hetek lehülése és a szeles, leveleket felszárító időjárás most segített nekünk, ezeket nem kedveli a gomba. Azonban a jövő hétre felmelegedést és apró esőket jósolnak az [ország egész területére](#). Berobbanhat a fertőzés!

Sajnos az a kertész sem dőlhet hátra a kerti karosszékében - már csak a hideg miatt sem - aki már ősszel megsemmisítette a beteg leveleket és elvégezte a rezes lemosást, mert ezek a kezelések önmagukban nem biztos, hogy ki tudják védeni az enyhe tél utáni csapadékos tavaszon induló a varasodást.

A mankocebek, pl. a Dithane kiesése után csak a rezes maradtak a **kontakt III. kategóriás gombaölők** közül.

Szerencsére az új típusú réztartalmú gombaölők közül jónéhány még most is használható. Ilyenek pl. a rézhidroxid, a tribázikus rézszulfát, a rézoxid vagy a nano technológiával előállított klasszikus rezes pl. a rézoxiklorid. Perspektivikus „bioszer” a VitiSan SP, melynek a hatóanyagát az élelmiszeripar is használja. A növény felületén lúgos kémhatást alakít ki, ezzel a varasodás és a lisztharmat terjedését is meggátolja.

A II. kategóriás engedéllyel rendelkezők, a „zöldkönyvesek” a dodin (pl. Syllit 400 SC, Dodifun SC) és a ditianon (pl. Delan Pro, Tercel) hatóanyagúakat is választhatják. Kiváló növényvédő szerek.

Általában a szíromhullás után lehet indítani a felszívódó (szisztémikus) gombaölőket. Mivel az alma és a körte jelentős gazdasági növények, ezért a növényvédős cégek sok növényvédő szert engedélyeztettek a varasodásra is. Többségük a lisztharmatra is bevethető. Néhány ilyen termék: Difcor 250 EC, Difeno 25 EC, Domark 10 EC, Cyflamid (csak lisztharmatra), Qualy és a Chorus 50 WG (ez a két utóbbi csak varasodásra), stb. Ide tartoznak és szintén kettős hatásúak: a jól ismert Topas 100 EC (inkább a lisztharmatra ajánlják) és a Score 250 EC, mely főleg a varasodás ellen hatásos.

A felszívódó készítményekkel szemben gyorsan kialakulhat a gombákban a **rezisztencia**. Ezt megakadályozhatjuk, ha időnként kontakt szerekre váltunk, vagy ha ezeket is bekeverjük a felszívódók mellé. Ez érvényes a lisztharmatnál illetve a varasodásnál alkalmazott permetlevelek összeállításánál is. A varasodás ellen rézzel, a lisztharmat ellen pedig valamelyik kontakt kéntartalmú szerrel egészíthetik ki a felszívódós permetlevelet.

Nem voltak mindig felszívódó készítményeink. A biotermesztőknek most sincs más lehetőségük, tehát elsősorban a kénre és a rézre alapozhatnak. Szerencsére már egyéb gombaölők közül is választhatnak (lásd a VitiSan-t), így egyre eredményesebben védekezhetnek. Azonban a kontakt készítményeket használóknak ismételniük kell eső után, és akkor is ha a növények intenzíven növekednek. Ugyanis ekkor „kinőhetnek” a permetszeres védő bevonatot és a fedetlen felületeken, a lyukakon újra fertőzhetnek a károsítók.

Az **egyszerű anyagok** közül a fűzfakéreg és a mezei zsurló lisztharmatra és varasodásra is, a lecitin a lisztharmatra, a szódabikarbóna és a talkum a varasodásra engedélyezett az almában. A Növényvédőszerek 2023. (a „szerjegyzék” avagy a „kékkönyv”) 711. oldalán megtalálják a leírásukat.

► A **lisztharmattal pedig mindig számolnunk kell**. A fertőzött rügyekből kipattant torz levelek felületéről, a fehér „lisztes” gombatelepekről máris szóródnak a terjedést biztosító spórák (a konídiumok). **A piros bimbós állapotig a kontakt kéntartalmú gombaölők lehetnek a főszereplők.** A perzselés elkerülése miatt fontos, hogy egységesen 1-5µ méretűek legyenek a kén szemcsék a gombaölőben. Sok készítmény megfelel ennek a követelménynek: pl. a Thiovit Jet, a Microthiol Special, a Kumulus S, a Flosul, stb. Virágzás után pedig permetezhetnek a felszívódókkal, melyek közül a legtöbbet a varasodásnál már felsoroltam.

► Nem illesztek be fényképet a beteg levelekről, termésekről, sajnos jól ismerjük a tüneteket. Ha beírják a YouTube keresőjébe a „gazdabolt tv varasodás” vagy a „gazdabolt tv lisztharmat” szavakat, akkor több kisfilmet is megnézhetnek a két kórokozóról.

Budapest, 2023. április 5.

Jó egészséget, jó kertészkedést:

Zsigó György, NMNK

A [Hermes ÁFÉSZ üzleteiben](#) a megemlített engedélyezett növényvédő szereket is megvásárolhatják és növényvédelmi szaktanácsot is kaphatnak!